

საქართველოს სსრ განათღების სამინისტრო
სამინისტრო
მინისტრის
მინისტრის

171 ბეჭედების და ინსპექციის
F

1959 ბრძანებების და ინსპექციის
СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

12

დეკემბერი

თბილისი — 1959

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს, სპორტულ საზოგა-
დოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმისა
და საქართველოს აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს
ერთობლივი

დ ე რ გ ე ნ ი ღ ე ბ ა

1959 წელი 17 ნოემბერი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების მოსწავ-
ლეთა კოლექტივების 1959 წლის მე-6 საკავშირო სპარტაკიადაში
მონაწილეობის შედეგების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, სპორტულ სა-
ზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის რესპუბლიკური საბჭო
და საქართველოს აღკვეთის ცენტრალური კომიტეტი აღნიშნავენ, რომ
განათლების ორგანოება 1958—1959 სასწავლო წლის განმავლო-
ბაში მნიშვნელოვანი მუშაობა ჩატარეს მოსწავლეთა VI საკავშირო
სპარტაკიადისათვის მოსამზადებლად.

უძლიერეს სპორტსმენთა გამოვლინებისა და რესპუბლიკის
ნაკრები გუნდების დაკომპლექტების მიზნით წინასწარ ჩატარდა
შინასასკოლო, სარაიონო, საქალაქო, საოლქო და რესპუბლიკური
შეჯიბრებანი სპორტისა და სპარტაკიადის ცალკეული სახეების
მიხედვით.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ 1958 წლის
დეკემბერში და 1959 წლის თებერვალსა და მარტში სპორტული
სკოლების დირექტორებთან და მწვრთნელებთან ჩატარა სპეცია-
ლური შეკრებები და თათბირები სპორტის ცალკეულ სახეებში,
სადაც განხილულ იქნა და დაზუსტდა გუნდების შემადგენლობა,
მიეკათ დავალებანი სპორტსმენთა წვრთნის შესახებ. ჩატარდა
10-მდე დიდი ღინისძიება, რამაც ხელი შეუწყო ნაკრები გუნდე-
ბისათვის კანდიდატთა გამოვლინებას სპორტის სხვადასხვა სახეში:
ველო-სპორტში, ფეხბურთში, კალათბურთში, მძლეოსნობაში,
წყალში ხტომასა, ტანგარჯიშსა და მაგიდის ჩივგბურთში. დამატე-

ბით გაიხსნა 100 ჯგუფი წამყვან სპორტულ სკოლებში, ჩატარდა
სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებები ნაკრები გუნდებისათვის უზარესი
უცელა ზემოაღნიშნულის შედეგია ის, რომ სპორტსმენმა ბავ-
შვებმა მოსწავლეთა VI საქაგშირო სპარტაკიადაზე მოიპოვეს 51
მედალი, მათ შორის 9 ოქროს, 9 ვერცხლის და 33 ბრინჯაოს
მედალი. ვაჟთა გუნდმა ჩოგბურთში დაიკავა მესამე საპრიზო
ადგილი, ხოლო ვაჟთა გუნდმა ფრენბურთში—მეორე ადგილი.

ამასთან ერთად უნდა აღინიშნოს, რომ მეტად არადამაკმა-
ყოფილებლად გამოვიდნენ ვაჟთა და ქალთა გუნდები კალათბურთ-
ში. მათ დაიკავეს მე-9 და მე-12 ადგილები (ნაცვლად პირველი
და მეორე ადგილებისა წარსულ სპარტაკიადაზე); ველოსპორტში—
მე-9 და მე-11 ადგილები (ნაცვლად მე-9 და მე-4 ადგილებისა);
მძლეოსნობაში მე-9 და მე-10 ადგილები (ნაცვლად მე-4 ადგილისა
გასულ წელს); ტანგარჯიშში მე-4 და მე-5 ადგილები (ნაცვლად
პირველისა); ნიჩბოსნობაში მე-7 და მე-12 (ნაცვლად პირველისა
გასულ სპარტაკიადაზე) და ა. შ.

კოლექტივების არადამაკმაყოფილებელი გამოსვლების ძირი-
თადი მიზნები იყო: სპორტული სკოლების შემადგენლობის მკვე-
თრი გაუარესება, რაც გამოიწვია მე-11 და მე-10 კლასების ერთ-
დროულად გამოშვებამ.

მე-11 რესპუბლიკურ სპარტაკიადაში (ქ. თბილისი) გამარ-
ჯვებული გუნდები მათი სისუსტის გამო ვერ გამოდგნენ სრულფა-
სოვანი ნაკრები გუნდების დაკომპლექტების ბაზად, განსაკუთრე-
ბით სპორტულ თამაშობებში, რაიონების სპორტულმა სკოლებმა
კი ვერ შესძლეს შესაფერისი კონტინგენტის მომზადება ნაკრები
გუნდების დასაკომპლექტებლად, განსაკუთრებით კალათბურთში
(მაღალი ტანის მოთამაშენი), ნიჩბოსნობაში, მძლეოსნობაში, სრო-
ლაში, წყალში ხტომასა, ტანგარჯიშსა და სპორტის სხვა სახეებში.
გარდა ამისა, არ იყო სათანადოდ უზრუნველყოფილი სპორტული
ბაზები, როგორც ნაკრები გუნდების, ისე მომავალი წლების გუნ-
დების წვრთნისათვის.

მე-2 რესპუბლიკური სპარტაკიადისათვის მზადებასთან დაკავ-
შირებით განათლების, ფიზიულტურისა და კომერციის ხელმძღ-
ვანელი ორგანოები (აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ, წყალტუბო
და სხვ.) სათანადოდ არ ზრუნავდნენ სპორტის სხვადასხვა სახეებში
ნაკრები გუნდების წევრების დროულად განთავისუფლებისა და
მოსწავლეთა ნაკრები გუნდების სრულფასოვანი ერთობლივი
წვრთნის ჩატარებისათვის.

მონაწილეთა ძირითადი მასა დაკავებული იყო მოზრდილთა რესპუბლიკურ სპარტაკიადაზე გამოსცლით და უმაღლეს სასწავლებრივი ლეგენდი შესასვლელი გამოცდების ჩაბარებით, გარდა ამისა, შემცირდა VI სპარტაკიადისათვის მზადების ვადები, ყოველივე ამან განაპირობა ადგილზე და ქ. მოსკოვში სასწავლო-საწვრთნელი შექრებების ჩატარების დაბალი ხარისხი.

გუნდების არადამაქმაყოფილებლად გამოსცლის საქმეში პირველ რიგში ბრალი მიუძღვით წამყვან მწრთვნელებს, რომლებიც წლის განმავლობაში უპასუხისმგებლოდ მოეკიდნენ ნაკრები გუნდების დაკომპლექტებასა და მომზადებას სპორტის ცალკეულ სახეებში: კალათბურთში—გ. ბაბახანიძი, ველოსპორტში—ვ. ჯონჯოლიანი, გ. ესაიანი, კ. შენგელია და გოგუაძე (ქ. ბათუმი); წყალში ხტომაში—ბ. ინწყირველი, ტ. ინწყირველი, ა. ესიკოვსკი; ტანვარჯიშში—კ. გრომოვი, ი. ოგანოვი; მძლეოსნობაში—შ. ტრანკაშვილი, ვ. ქადეიშვილი, დ. ეფრემაშვილი, ა. კერსელიანი, ვ. ვდოვინი და სხვები; ნიჩბოსნობაში—მწვრთნელები თ. ალიბეგაშვილი, ტ. ნეგეფტოვი, ი. ჩხაიძე; მაგიდის ჩოგბურთში—ლოლაძე და სხვები.

უნდა აღინიშნოს, რომ ნაკრები გუნდების შემაღენლობაში შედიოდნენ რესპუბლიკის მხოლოდ 20 ქალაქისა და რაიონული ცენტრების წარმომადგენლები, ამასთან თბილისიდან 165 მოსწავლე, სოხუმიდან და ტყვარჩელიდან 28, ბათუმიდან და ქუთაისიდან — 26 — 26, სტალინრიდან — 6, მცხეთიდან — 7, ზუგდიდიდან, რუსთავიდან და დუშეთიდან 3 — 3, ფოთიდან — 2 მოსწავლე და თითო მონაწილე გორიდან, ახალციხიდან, გეგეჭკორიდან, ქათურიდან, წყალტუბოდან, ზესტაფონიდან, მახარაძიდან, ღმანისიდან და ონიდან.

დანარჩენი 45 რაიონი, მათ შორის: ახალქალაქის, ბორჯომის, გურჯაანის, სამტრედიის, ტყიბულის, თელავის, სიღნალის, ხაშურის, წულუკიძის, ცხაკიძის რაიონები, საღაც სპორტული სკოლები არსებობს, უპასუხისმგებლოდ მოეკიდნენ ნაკრები გუნდებისათვის ღირსეული კანდიდატების გამოვლინებასა და მომზადებას, რის შედეგად მათ ვერ შესძლეს ვერც ერთი სპორტსმენის მიცემა ამ გუნდებისათვის.

განათლების სამინისტრომ და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირმა ვერ შესძლეს გუნდების მომზადებაში შექმნილი ზემოაღნიშნული სიძნელეების გადალახვა. არასაკმაოდ იყო მობილიზებული განათლებისა და ფიზიკულტურის ადგილობრივი ორგანოების ყურადღება ყოფილი ნაკრები გუნდების შემცველელთა გამოვლინებისა და მომზადებისათვის, არასაკმაოდ იქნა.

გამოყენებული აგრეთვე მეორე სკოლა-ინტერნატი ნაკრები გუნდი
წევრ-მოსწავლეთა ქ. თბილისში გადმოსაყვანად, მთელი წლის მანქანი
ძილზე წერთნის მოწყობის მიზნით.

განათლების სამინისტრო, სპორტულ საზოგადოებათა კავში-
რის საბჭო და საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტი აღნი-
შნავენ, რომ მიუხედავად სერიოზული მიზეზებისა, რამაც გამოიწ-
ვია ჩვენი რესპუბლიკის მოსწავლეთა გუნდების შესუსტება მე-5-
სპარტაკიადის შემდეგ და განაპირობა მათი წარუმატებლობა მე-6-
საკავშირო სპარტაკიადაშე (მე-6 აღგილი 19 კოლექტივიდან), ეს
შედეგები ვერ აქმავოთილებს განათლების სამინისტროს, სპორ-
ტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოსა და
საქართველოს ალკე ცენტრალურ კომიტეტს.

მორიგი მე-12 რესპუბლიკური სპარტაკიადისათვის სკოლების
უკეთ მომზადების, რესპუბლიკის მოსწავლეთა ნაკრები გუნდების
მთელი წლის მანძილზე მზადებისა და მათი საკავშირო სპარტა-
კიადაში წარმატებით მონაწილეობის უზრუნველყოფის მიზნით:

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია, სა-
ქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების
კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმი და საქართველოს ალკე ცენტრალუ-
რი კომიტეტის ბიურო ა დ გ ე ნ ე ნ:

1. XII რესპუბლიკური სპარტაკიადის ჩასატარებლად და მე-7
საკავშირო სპარტაკიადისათვის მოსწავლეთა მოსამზადებლად შეი-
ქმნას საორგანიზაციო კომიტეტი სპორტულ საზოგადოებათა და
ორგანიზაციების კავშირის, საქართველოს სსრ განათლების სამი-
ნისტროსა და საქართველოს ალკე ცენტრალური კომიტეტის წარ-
მომადგენელთაგან.

2. საორგანიზაციო კომიტეტმა 1959 წლის 1 დეკემბრამდე
დაამტკიცოს მოსწავლეთა მე-12 რესპუბლიკური სპარტაკიადის დე-
ბულება, რისთვისაც შესაბამისი ფედერაციების მიერ წინასწარ-
იქნეს განხილული სპეციალურ თათბირებზე ნაკრები გუნდების კან-
დიდატების შემადგენლობა, საკავშირო სპარტაკიადისათვის მზადე-
ბის ღონისძიებათა ჩატარების თარიღები და სათანადო ხარჯთ-
აღრიცხვები.

3. წინადადება მიეცეთ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, სამხრეთ-
ისეთის ავტონომიური ოლქის სპორტსაზოგადოებათა და ორგანი-
ზაციების კავშირებს, განათლებისა და კომკავშირის ორგანებთან
ერთად ა/წლის 1 დეკემბრამდე აღგილებზე შექმნან საორგანიზა-
ციო კომიტეტები აღგილობრივი სასკოლო სპარტაკიადების ჩასა-
ტარებლად და გუნდების მოსამზადებლად მოსწავლეთა XII სპარ-

ტავიადაში მონაწილეობისათვის, ამასთან წინასწარ განიხილოს
მოსწავლეთა მე-11 რესპუბლიკურ სპარტავიადაში რაიონის მონაწილეობის შედეგები.

4. დაევალოს გაზეთების — „ლელოს“, „სახალხო განათლების“, „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მოლოდო სტალინეცის“ რედაქტორებს გამოაქვეყნონ მე-11 რესპუბლიკური სპარტავიადის შედეგების ცხრილი და რესპუბლიკის ნაკრები გუნდების შემაღებელობაში ცალქეული ქალაქებისა და რაიონების მონაწილეობის ცხრილი.

5. რაიონების სპორტული სკოლების დირექტორებს: რ. კ. ბაკარიანს (ახალქალაქი), გ. ზ. ფილიევს (ბორჯომი), ვ. ა. ქაჩილიშვილს (გურჯაანი), თ. ბეგაშვილს (სიღნაღი), გ. ლონდიძეს (ხაშური) და ო. გოგავას (წულუკიძე) ნაკრები გუნდების დასაკომპლექტებლად კანდიდატების გამოვლინებისა და მომზადების საქმეში სუსტი მუშაობისათვის გამოეცხადოთ საყვედური.

6. რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგებებს, სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის თავმჯდომარებებსა და საქართველოს ალკე რაიკომების მდივნებს — ამხანაგებს: ვ. ვართანიანს, კ. ოვანოლიანსა და გაბრიელიანს (ახალქალაქი), მიასნიკოვს, ი. ამილახვარსა და მ. გელაშვილს (ბორჯომი), ა. ქვეთარაძეს, ვ. ჯაჭანიძესა და გურგენიძეს (გურჯაანი), ვ. ნასარაიას, ვ. ოქრუაძესა და გოგიას (ტყიბული), ა. ნადაშვილს, ა. მაისურაძესა და მ. მეზრიშვილს (თელავი), ვ. შოშიაშვილს, თ. ბეგაშვილსა და ყანდაშვილს (სიღნაღი), კ. მესხს, ვ. ჩიქოვანსა და მათიაშვილს (ხაშური), მ. კოპალიანს, ჩარგეიშვილსა და ჩხერიელს (წულუკიძე), ი. კერძაიას, შ. ჩიქობავასა და განგიას (ცხაკაი) — მიეთითოთ და გაფრთხილებულ იქნან რომ რაიონის ზოგადსაგანმანათლებლო და სპორტულ სკოლებში ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაობის გაუმჯობესებისათვის ქმედითი ზომების გაუტარებლობის შემთხვევაში მათ მიმართ მიღებული იქნება დასჯის მქაცრი ზომები.

7. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს თავმჯდომარები ამს. რ. ხიჭუბა და ამს. შ. მუკანაძე, წყალტუბოს რაიონის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს თავმჯდომარე ამს. თალაკვაძე, აგრეთვე აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრები გ. ჩუქბარი და დ. თებიძე, წყალტუბოს რაიონის განათლების განყოფილების გამგე ამს. შ. თევდორაძე, რომელთაც არ გაათავისუფლეს რესპუბლიკის ნაკრებ გუნდებში მოხვედრილი ბაგშვები სასწავლო-საწვრთნელ შეკრებაზე გასაგზავნად, არ შეასრულეს სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავ-

შირის საბჭოსა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
განკარგულება, გაფრთხილებულ იქნან.

საქართველო
სამინისტრო

8. კომისიამ ამხ. ამხ. გ. სიხარულის, თ. ზახაშვილის, თ. ბა-
დურაშვილის, ი. ბოჭორიძის და გ. მერკვილაძის შემადგენლობით
გადასინჯოს სპორტული სკოლების ქსელი და კონტინგენტი სპორტ-
ტის ცალკეული სახეების მიხედვით, რათა დადგენილ იქნეს სპორტ-
სკოლის პროფილი და სპორტის გარკვეულ სახეებში სპეციალიზა-
ცია, სკოლის მატერიალური ბაზისა და მწვრთნელთა შემადგენ-
ლობის გათვალისწინებით.

9. დაევალოს ამხ. ვ. სამსონაძეს, მთავარ მწვრთნელებსა და
ფედერაციების პრეზიდიუმებს საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს ფიზიკური ოლგანიზაციის მეთოდურ კაბინეტთან ერთად
ორი კვირის ვადაში შეარჩიონ უფროს მწვრთნელთა კანდიდატები
სპორტის ყველა სახეში, რაც შედის სპარტაკიადის პროგრამაში და
წარუდგინონ საორგანიზაციო კომიტეტს.

10. კომისიამ ამხანაგების შემადგენლობით: თ. ზახაშვილი
(განათლების მინისტრის მოადგილე) თ. ეგაძე (ქ. თბილისის განა-
თლების განყოფილების გამგე), გ. რცხილავე (სპორტულ საზოგა-
დოებათა და ორგანიზაციების თბილისის კავშირი), ი. ჭანტუ-
რია, გ. მერკვილაძე, ი. ბაცელაშვილი—ორი კვირის ვადაში შეი-
მუშაოს და წარმოადგინოს ღონისძიებანი:

ა) ქ. თბილისის სკოლებსა და სპორტსკოლებში ფიზიკური
ალგრდისა და სპორტული მუშაობის ხელმძღვანელობის ფორმების
ორგანიზაციის შესახებ;

ბ) რაიონული საბავშვო სპორტული სკოლების სპეციალიზე-
ბულ სპორტსკოლებად რეორგანიზაციისა და სპორტის სახეების
მიხედვით ჯგუფების გადანაწილების შესახებ;

გ) ქალაქის სკოლებისა და სპორტული სკოლების მატერია-
ლური ბაზებით უზრუნველყოფის შესახებ (რემონტი, ინვენტარის
შეძენა და სხვა).

11. ეთხოვოს ქ. თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საბ-
ჭოს აღმასკომს (ამხ. ა. მელაძეს):

ა) აღმასკომის სხდომაზე მოისმინოს ქ. თბილისში სასკოლო
მოედნების მშენებლობისა და მათი კეთილმოწყობის საკითხი;

ბ) თბილისის განათლების განყოფილების ფეხბურთის სკო-
ლას გამოუყოს მიწის ნაკვეთი ვაკეში—სასოფლო-სამეურნეო ინტი-
ტუტსა და სტუდენტადეს შორის, აგრეთვე სახსრები საწვრთნელი-
მიდედოს მოსაწყობად;

გ) შეაქეთოს მოედანი კომუნარების ბალში და გადააქციოს
იგი სპორტსკოლის მუშაობის ბაზად ფრენბურთში;

დ) დაავალოს მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს აღმდეს-
კომებს თითოეულ რაიონში გამოყონ თითო სკოლა სააქტო დარ-
ბაზით მაგიდის ჩოგბურთის ბაზების მოსაწყობად და უზრუნველყონ
ისინი საჭირო ინვენტარით (მაგიდები, რაკეტები, ბურთები და
ელნათურები);

ე) დაავალოს საქალაქო ტრანსპორტის სამმართველოს საქართ-
ველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და ქ. თბილისის განათლების
განყოფილების განაცხადის საფუძველზე გამოყოს 2-3 მანქანა
ქალაქგარეთ საწვრთნელად გასასვლელ მსროლელთა, ველოსიპედის-
ტთა და ნიჩბოსანთა მომსახურებისათვის;

ვ) დაავალოს რაიონინგანყოფილებებს სამეურნეო ანგარიშზე
მყოფი სპორტული ბაზების საფინანსო გეგმების დამტკიცებისას
გაითვალისწინონ მოსწავლეთათვის ღლის საათების გამოყოფა ბა-
ზებში (8-დან 18 საათამდე ჩათვლით) უფასოდ და მათი საფინანსო
გეგმები დაამტკიცონ დანარჩენი საათების შემოსავლის მიხედვით.

12. განათლების სამინისტრომ ჩატაროს მე 11 სპარტაკია-
დაზე გამარჯვებულთა დაჯილდოება (დაჯილდოების შესახებ არსე-
ბული დებულების შესაბამისად) მოსწავლეთა მე-6 საკავშირო სპარ-
ტაკიადაზე მათი გამოსვლების შედეგების გათვალისწინებით.

13. დაევალოს ამხანაგებს ვ. ა. სამსონაძეს, გ. ა. საყვარელი-
ძეს, გ. მერკვილაძეს, ი. ბაცელაშვილს მოამზადონ სასწავლო-საწ-
ვრთნელი შეკრებების დისლოკაცია და წარუდგინონ საორგანიზა-
ციონ კომიტეტს 1959 წ. 15 დეკემბრისათვის.

14. დაევალოს საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა
და ორგანიზაციების კავშირის აღმინისტრაციულ-სამეურნეო გან-
ყოფილებას (ამხ. ბარხუდაროვს) სათანადო რაოდენობით გამოუყოს
განათლების სამინისტროს ბავშვთა სპორტულ სკოლებს საჭირო
სპორტული ინვენტარი და ფორმები.

15. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებ-
მა, სამხრეთ ოსეთის ავტ. ოლქის განათლების განყოფილებამ, ქა-
ლაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა, სპორტულ
საზოგადოებათა და ორგანიზაციების საოლქო, საქალაქო და რაი-
ონულმა კავშირებმა, კომქავშირის საოლქო, საქალაქო და რაიო-
ნულმა კომიტეტებმა სისტემატურად შეამოწმონ და პრაქტიკული
დახმარება აღმოუჩინონ ზოგადსაგანმანათლებლო და სპორტულ
სკოლებს ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაობის დაყენების საქმეში.

ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ შინასასკოლას
სკოლათამორისო, რაიონული, საქალაქო და საოლქო შეჯიბრების
ბის გეგმიანად ჩატარებას სპორტის ცალკეულ სახეებში; არის დაუკავშირების
ვან სპორტული კალენდარის პარალელიზმი და მოსწავლეთა გადა-
ტეირთვა.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

საქ. ალკე ცენტრალური კომიტეტის
მდივანი

გ. შევარდნაძე

საქ. სპორტულ საზოგადოებათა და ორგა-
ნიზაციების კავშირის საბჭოს თავმჯდომარე

გ. სიხარულიძე

მ ი მ ა ხ თ ვ ა

№ 1/2108

1959 წლის 26 ნოემბერი

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრების, სამხრეთ ასეთის ა/ოლქის, რაიონების, ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებს.

დაწყებით, შვიდწლიან და საშუალო სკოლებში არღადეგების ჩატარებისა და მეცანინეობის დამთავრების ახალი ვადების შემოღებასთან დაკავშირებით სკოლების სამმართველოს 20/X № 1/1942 ცირკულარული წერილის მესამე პუნქტში მითითებულია, რომ VIII, IX და X კლასებში სასწავლო წელი გაიყოფა ორ ნახევარ-წლად და არა მეოთხედებად.

ამასთან დაკავშირებით გაცნობებთ, რომ სასწავლო წლის მეოთხედებად დაყოფა ყველა (I—X) კლასისათვის მიმდინარე სასწავლო წელს დატოვებულია ძალაში. ამგვარად, უფროს (VIII—X) კლასებში წლიური ნიშნები ყოველ საგანში მიმდინარე სასწავლო წელს გამოიყვანება II, III, IV მეოთხედების შეფასებათა საფუძველზე.

გვევალებათ სასწრაფოდ დაიყვანოთ ეს განმარტება ყველა სკოლამდე.

სკოლების სამმართველოს

უფროსი

გ. ხაყვარელიძე

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ

• საქართველოს სსრ განათლების
 მინისტრი გ. ნ. ჯიბლაძე
 27 ნოემბერი, 1959 წ.

მ ი თ ი თ პ ე ვ ე ბ ი

X კლასში ავტომობილის (ტრაქტორის) მართვის დაუფლებისათვის
 მეცადინეობის ჩატარების შესახებ

X კლასში მოსწავლეების მიერ ავტომობილის (ტრაქტორის) მართვის პრაქტიკულად დაუფლებისათვის სასწავლო გეგმის ზევით თითოეულ მოსწავლეზე გამოყოფილი 10 საათიანი მეცადინეობის ჩასატარებლად საჭიროა:

1. კლასი დაიყოს ოგოლებად 3—4 მოსწავლის შემადგენლობით;

2. შედგეს სპეციალური სამეცადინო ცხრილი იმ ვარაუდით, რომ თითოეული მოსწავლისათვის ვარჯიში მოეწყოს კვირაში ორჯერ, დღეში 30 წუთის ხანგრძლივობით;

3. მეცადინეობა დაიწყოს II მეოთხედში და ჩატარდეს გაკვეთილების შემდეგ იმ ანგარიშით, რომ მუშაობა კლასთან დასრულდეს პრილის ბოლომდე;

4. ვარჯიში მოეწყოს სკოლაში (სპეციალურად გამოყოფილ მოედანზე, თუ ამის შესაძლებლობა არის), აგრეთვე ავტოსკოლაში, ავტოკლუბებთან (სარემონტო ტექნიკურ სადგურში, კოლმეურნეობაში), მათთან სათანადო მოლაპარაკებისა და შეთანხმების საფუძველზე;

5. მეცადინეობისათვის გამოყენებულ იქნეს სასწავლო ავტომობილი (ტრაქტორი), რომლის ტექნიკური წესივრულობა წინასწარ შეამოწმოს სათანადო სპეციალისტმა, ხოლო მეცადინეობის დაწყების წინ იგი შესწავლილ იქნეს იმ მასწავლებლის მიერ, რომელიც მეცადინეობას ატარებს;

6. მასწავლებლად შეირჩეს სათანადო სპეციალისტი I ან II კლასის მძღოლი (გამოცდილი ტრაქტორისტი), რომელსაც სკოლის

სათანადო მიმართების საფუძველზე აფტონისპექტიდან (სარკო ტექნიკური სადგურიდან) მიეცემა მოსწავლეებთან მეცადინეობის ჩატარების ნებართვა;

7. სასწავლო ავტომობილზე დამატებით მოეწყოს სატერფე ქურის გამოსართვად და დამუხრუჭებისათვის, ხოლო ტრაქტორზე გაკეთდეს დასაჯდომი მასწავლებლისათვის.

8. პრაქტიკული მეცანიკობის დროს ავტომობილზე (ტრაქ-ტორზე) იმყოფებოდეს მხოლოდ ის მოსწავლე, რომელთანაც ვარ-ჯიში ტარდება;

9. ავტომობილის (ტრაქტორის) მართვისას განუხრელად იქნეს დაცული უსაფრთხოების წესები. ავტომობილის (ტრაქტორის) ადგილიდან დაძვრის შინ გულდასმით შემოწმდეს, რომ გზა თავისუფალია;

10. აიკრძალოს რაიმე ნაწილის გასწორება, შეკეთება და
სხვ. ავტომობილის (ტრაქტორის) მოძრაობის ოროს.

თითოეულ მოსწავლესთან შეცადინეობისათვის გათვალისწინებულ დროში (10 საათი) ავტომობილის (ტრაქტორის) მართვის დაუფლებისათვის ვარჯიში უნდა ჩატარდეს შემდეგი პროგრამით:

I. წინასწარი ვარჯიში (2 საათი)

1. ავტომობილზე (ტრაქტორზე) მართვის ორგანოების განლაგებისა და მათი დანიშნულების გაცნობა. ვარჯიში ცალკეული ბერკეტებისა და სატერიტოების გამოყენების ხერხებზე. ვარჯიში ბერკეტებისა და სატერიტოების (გადაბმულობისა და საღრუსელო საფარის, გადაბმულობისა და გადაცემათა კოლოფის ბერკეტის, გადაბმულობისა და მუხრუჭების და სხვ.) ერთდროულად გამოყენების ხერხებზე.

2. ავტომობილის (ტრაქტორის) საწვავით გაწყობა, ზეთის გამოცვლა ძრავაში. გაცივების სისტემის წყლით გაწყობა. მექანიზმების ცალკეულ წერტილთა შეზეოფა რუკის მიხედვით. ავტომობილის ყოველდღიური ტექნიკური მოვლა.

II. აგრომობილის (ტრაქტორის) მართვა მოძრაობის
დროს (8 საათი)

1. ძრავის ამუშავება და ავტომობილის (ტრაქტორის) დაცვა
ადგილიდან. გაქანება და გაღაცემათა გადართვა აღმავალი და
დაღმავალი რიგით, პირდაპირი მოძრაობა, დამუხრუჭება და გა-
ჩერება.

2. ავტომობილის (ტრაქტორის) მართვა მოსახვევებში, უკან
სცლით მოძრაობა. ავტომობილის მოძრუნება: პირდაპირი სცლით
ჭიშკარში შესვლა და ჭიშკრიდან გამოსვლა.

3. ვარჯიში ქალაქის ქუჩაზე მოძრაობის პირობებში.

შენიშვნა: იმ შემთხვევაში, როცა სკოლას არ ექნება სათა-
ნადო პირობები (არ ეყოლება სასწავლო ავტომობილი
და კვალიფიციური მასწავლებელი მეცადინეობის ჩასა-
ტარებლად), ზემოაღნიშნული პრაქტიკული მეცადინეო-
ბა X კლასის მოსწავლეებთან არ ჩატარდება და ამ
მიზნისათვის გათვალისწინებული საათები გამოუყენებე-
ლი დარჩება,

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 1359

1959 წ. 27 ნოემბერი

აჭარის ასს რესპუბლიკის, ს/ოსეთის ა/ოლქის, ქ. ქ. ჭიათურის, რუსთავის, თბილისის ოქტომბრის, კიროვის, 26 კომისრის ხახულიშვილისა და სამგორის რაიონების სკოლებში საყოველთაო - სავალდებულო სწავლების კანონის განხორცილების მდგომარეობის
შესახებ

გავეცანი რა მასალას აჭარის ასს რესპუბლიკის, სამხრეთის ა/ოლქის, ქ.ქ. ჭიათურის, რუსთავის, თბილისის ოქტომბრის, კიროვის, 26 კომისრის სახელობისა და სამგორის რაიონების სკოლებში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის განხორციელების მდგომარეობის შესახებ, აღვნიშნავ, რომ ამ საქმეში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

ზოგიერთი განათლების ადგილობრივი ორგანოსა და სკოლების დირექტორების მხრივ ამ უმნიშვნელოვანეს სახელმწიფოებრივი საქმისადმი არასერიოზული დამოკიდებულების შედეგად სკოლის ასაკის ბავშვთა სწავლებაში ჩაბმის გეგმა არ სრულდება.

აჭარის ასს რესპუბლიკის სკოლებში გეგმასთან შედარებით 1309 მოსწავლით ნაკლები ირიცხება. ქ. თბილისის კიროვის რაიონის სკოლებში ნაცვლად 8023 მოსწავლისა სწავლობს 7440 მოსწავლე ე. ი. 583 მოსწავლით ნაკლები. მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმა არ არის შესრულებული აგრეთვე ქ. თბილისის ოქტომბრის, 26 კომისრის სახელობის რაიონებისა და ქ. ქ. ჭიათურისა და რუსთავის სკოლებში.

ადგილი აქვს სკოლებიდან მოსწავლეთა დიდი რაოდენობით განთხევის შემთხვევებს. 1958—1959 სასწავლო წლის განმავლობაში განითხეს: ს/ოსეთის ა/ოლქის სკოლებიდან 259, აჭარის ასს რესპუ-

ბლიკის სკოლებიდან 96, ქ. თბილისის ოქტომბრის რაიონის სკოლებიდან—19, 26 კომისარის სახელობის რაიონის სკოლებიდან 14 მოსწავლე.

ხშირ შემთხვევაში განათლების ადგილობრივ ორგანოებს არ მოეპოვებათ ზუსტი ცნობები მოსწავლეთა სკოლებიდან განთესვის შესახებ. ქ. თბილისის სამგორის რაიონის განათლების განყოფილებაში არსებული მასალების მიხედვით სკოლის გარეთ დარჩენილია სასკოლო ასაკის 114 ბავშვი. შემოწმებით კი დადასტურდა, რომ რაიონის მარტო 7 სკოლის მიკრორაიონის მიხედვით სწავლებაში ჩაუბმელია სასკოლო ასაკის 109 ბავშვი, მათ შორის მხოლოდ ქვესალოს საშუალო სკოლიდან, გასული სასწავლო წლის განმავლობაში, განთესილია 66 მოსწავლე.

ლენინგრძის რაიონის განათლების განყოფილებაში არსებული მასალების მიხედვით, რაიონის სკოლებიდან 1958—1959 სასწავლო წელს განითხეს I—VII კლასებიდან 153 ბავშვი, ადგილზე შემოწმებით კი გამოიჩინა, რომ რაიონის სკოლების გარედ დარჩენილია 7—15 წლის ასაკის 217 ბავშვი.

რიგ სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის დაბალდონებების შედეგად დიდია მეორეწლიანი მოსწავლეთა რიცხვი, ბევრი მათგანი ჩამორჩება სწავლაში, რის შედეგადაც სტოვებს სკოლას. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სკოლების 2527 მეორეწლიანი მოსწავლიდან მიმდინარე სასწავლო წლის დასაწყისში სკოლებში არ გამოცხადებული 461 მოსწავლე, ბევრი მეორეწლიანი მოსწავლე არ გამოცხადებული მიმდინარე სასწავლო წელს ქ. ჭიათურის, ქ. თბილისის ოქტომბრის, კიროვის, 26 კომისარის სახელობისა და სამგორის რაიონების რიგ სკოლებში.

ადგილი აქვს მოსწავლეთა მასობრივად დატოვების შემთხვევებს პირველ კლასებში. აჭარის ასსრ სკოლების პირველ კლასებში დატოვებულია 739 მოსწავლე, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სკოლებში 338, ქ. ჭიათურის სკოლებში—121, ქ. თბილისის სამგორის რაიონის სკოლებში—168 მოსწავლე.

ზოგიერთ სკოლაში მოსწავლეთა დასწრება გაკვეთილებზე არადამაკმაყოფილებელია. არაიშვიათია შემთხვევები, როდესაც შუახევის რაიონის ტაკიძეების 7 წლიანი, ოლადაურის და ხულოს რაიონის ღორჯომის საშუალო სკოლების მოსწავლეთა საერთო რაოდენობის 1/3-ზე მეტი არ ესწრება მეცადანეობას.

განათლების ადგილობრივი ორგანოები არ ღებულობენ საჭირო ზომებს მოსწავლეთა საყოველთაო-საფალდებულო სწავლებისათვის ყველა აუცილებელი პირობის შესაქმნელად. არ ეწევა

საჭირო მატერიალური დახმარება ხელმოკლე ოჯახების ბავშვებს, არ არის ორგანიზებული სკოლიდან შორს მცხოვრები ბავშვების რეგულარული მიყვანა სკოლაში და სკოლიდან წაყვანა უფასავდ, სათანადო ტრანსპორტით. არ არის შექმნილი მოსწავლეთა ცხოვ-რებისათვის ნორმალური პირობები რიგ სასკოლო ინტერნატებში. საცხოვრებელი აღილიდან სკოლის სიშორის გამო არ სწავლობს სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სკოლებში 93 ბავშვი, მაშინ, როდესაც ოლქის სასკოლო ინტერნატებში მოსწავლეთა კონტინ-გენტის გეგმის შესრულებას აქლია 257 მოსწავლე. ქ. თბილისის სამ-გორის რაიონის სკოლებში აღნიშნული მიზეზის გამო არ სწავლობს 73 ბავშვი. ოჯახური პირობების გამო 1958—1959 სასწავლო წლის განმავლობაში ჩამოშორდა სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლ-ქის სკოლებს 54, ქ. თბილისის 26 კომისრის სახელობის რაიონის სკოლებს — 73 მოსწავლე.

რიგ სკოლაში თანმიმდევრული, გონივრული პედაგოგიური ღონისძიებების გატარების ნაცვლად, ხელალებით აწარმოებენ მოს-წავლეთა სკოლიდან გარიცხვას. მარტო აქარის ასსრ სკოლებიდან გასული სასწავლო წლის განმავლობაში გარიცხულია სხვადასხვა მიზეზის გამო 163 მთსწავლე.

ბევრი მოსწავლე სტუდენტს სკოლას წარმოებაში ან კოლეჯურ-ნეობაში მუშაობის დაწყების გრი. განათლების ორგანოები კი არ უწევენ მათ დახმარებას სალანს ან დაუსწრებელ სწავლებაში ჩაბ-მის გზით განათლების რისალებად. მუშაობენ და არ სწავლობენ აქარის ასს რესპუბლიკაში — 237, სამხრეთ ისეთის ავტონომიურ ოლქში — 225, ქ. თბილისის სამგორის რაიონში — 100 მოზარდი. ამათგან 1/3-ს არ აქვს დასრულებული შვიდწლიანი განათლება.

არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული მოსწავლეთა ალ-რიცხვის საქმე რიგ რაიონსა და სკოლაში. სკოლების დირექტო-რები (გამგები) საჭირო ღონისძიებებს არ ახორციელებენ იმისა-თვის, რომ მოსწავლეთა აღრიცხვის საქმეში სრული წესრიგი დამ-ყარდეს. ხშირად ისინი არაზუსტ, ზერელე ცნობებს უდევნენ სათ-ნადო ორგანოებს მოსწავლეთა რაოდენობის შესახებ (ქ. რუსთავის 1-ლი და მე-5 საშუალო სკოლები). ზოგჯერ სკოლები კლასების ხელოვნურად გაზრდის მიზნით, განათლების განყოფილებებს აწვ-დიან არასწორ, ფიქტურ ცნობებს. სამხრეთ-ისეთის ავტონომიუ-რი ოლქის სტალინირის რაიონის ანდორეთის დაწყებითი სკოლის გამგემ გ. სიუკავემა განათლების განყოფილებას I — IV კლასებში, ნაცვლად 15 მოსწავლისა, უჩვენა 22 მოსწავლე, რითაც მიაღწია მასწავლებლის ორი განაკვეთი მიეღო. ამავე რაიონის არკინარეთის

დაწყებითი სკოლის გამგემ ვ. ჩოჩიევამ ნაცვლად 12 მოსწავლის უჩევნა 17, რითაც მან მიიღო 1,5 განაკვეთი, ნაცვლად 1 განაკვეთისა. მამიანთუბნის დაწყებითი სკოლის გამგემ ს. მამიევი III კლასში დატოვებული მოსწავლე შეიტანა როგორც III, ისე IV კლასის ურნალში, რითაც მან მიაღწია ხელფასის გადადებას. ქსეისის სამუალო სკოლის ყოფილმა დირექტორმა ვ. გაბარაევმა კლასების რაოდენობის ხელოვნურად გაზრდის მიზნით, სტატისტიკურ მასალებში, მექენიკურ კლასების მოსწავლეთა რაოდენობა ნაცვლად 57-ისა უჩევნა 63.

საყოველთაო საგალდებულო სწავლების კანონის განხორციელების საქმეში არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის მიზნით,

ვ ბ ძ რ ძ ა ნ ე ბ:

აქარის ასსრ განათლების მინისტრმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის. ქ.ქ. ჭიათურის, რუსთავის, თბილისის ოქტომბრის, კიროვის, 26 კომისრის სახელმისა და სამგორის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა სკოლის დირექტორებთან ერთად:

1. უზრუნველყონ სასკოლო ასაკის ბავშვთა და მოზარდთა ზუსტი აღრიცხვა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 15 ივნისის № 579 დადგენილების შესაბამისად; დაამყარონ სათანადო წესრიგი სასკოლო ასაკის ბავშვთა და მოზარდთა აღრიცხვის საქმეში.

2. მიიღონ ქმედითი ზომები სკოლის გარეთ დარჩენილი სასკოლო ასაკის ბავშვთა და მოზარდთა სკოლებში დასაბრუნებლად და შეუქმნან მათ ყველა საჭირო პირობა ნორმალური მეცადინეობისათვის.

თანმიმდევრული ღონისძიებანი გაატარონ სწავლებაში ჩაბმულ მოსწავლეთა კონტინგენტის მთლიანად შესანარჩუნებლად.

3. სისტემატურად და ღრმად შეისწავლონ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების განხორციელების მდგომარეობა და შედეგი განიხილონ კოლეგიისა და განათლების საბჭოს სხდომებზე; მიაღწიონ იმას, რომ ამ საქმეში უართოდ იქნენ ჩაბმულნი კომეკვირული და პროფესიურული ორგანიზაციები, მშობელთა აქტივი, წარმოება-დაწესებულებათა კოლექტივები, რომლებიც სკოლებს უშვენ შეფონბას, კოლმეურნეობათა გამგეობები. საჭირო შემთხვევებში საყოველთაო-საგალდებულო სწავლების განხორციელების საკითხები დააყენონ ადგილობრივი ხელმძღვანელი ორგანოების წინაშე.

4. მექენიკურ ამაღლონ სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა, ქმედითი ზომები მიიღონ მოსწავლეთა მიერ გაკვე-

თოლების არასაპატიო მიზეზით გაცდენების, მოსწავლეთა აკადე-
დემიური ჩამორჩენილობისა და მეორეჭლიანობის სალიკვიდაციოდ
რი ბაზის განსამტკიცებლად და ერთცვლიან მეცადინეობაზე უახ-
ლოეს დროში გადასვლის უზრუნველსაყოფად.

6. შეუქმნან სკოლებში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების
ფონდი საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ დამტკიცებუ-
ლი დებულების შესაბამისად და სათანადო მატერიალური დახმა-
რება გაუშიონ უდედმამო და ხელმოკლე ოჯახების ბავშვებს.

7. სოფელ ადგილებში უზრუნველყონ სკოლიდან შორს მცხოვ-
რები მოსწავლეების რეგულარული მიყვანა სკოლაში და სკოლიდან
წაყვანა უფასოდ, სათანადო ტრანსპორტით.

8. აღმოუჩინონ დახმარება წარმოებასა და კოლმეურნეობაში
მომუშავე ახალგაზრდობას სკოლებში ჩაბმის გზით სათანადო გა-
ნათლების მიღებისათვის.

9. შეამოწმონ სკოლების მზადყოფნა ზამთრისათვის და მიი-
ღონ სასწრაფო ზომები ყველა სკოლის სათბობით უზრუნველსაყო-
ფად.

10. სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის განათლების გან-
ყოფილებამ უზრუნველყოს სასკოლო ინტერნატების მოსწავლეთა
კონტინგენტის გეგმის შესრულება. სასკოლო ინტერნატებში მცოდ-
მოსწავლეებს შეუქმნას ცხოვრებისა და სწავლებისათვის ნორმალუ-
რი პირობები.

მეცნიერი სასჯელი დაადოს იმ სკოლების დირექტორებსა და
გამგეებს, რომლებმაც ფიქტიური ცნობების წარდგენის გზით მია-
ღწიეს გაედიდებინათ კლასების რაოდენობა.

11. აქარის ასსრ განათლების მინისტრმა, სამხრეთ ოსეთის
ა/ოლქის, ქ. ქ. ჭათურის, რუსთავის, თბილისის ოქტომბრის, კი-
როვის, 26 კომისრის სახელობისა და სამგორის რაიონების განა-
თლების განყოფილებათა გამგეებმა აღნიშნული ბრძანება გააცნონ
სკოლის დირექტორებს (გამგეებს), დასახონ და განახორციელონ
კონკრეტული ღონისძიებანი ბრძანებაში აღნიშნული ნაკლოვანება-
თა სალიკვიდაციოდ და ა, წლის 30 დეკემბრამდე წერილობითი ან-
გარიში წარმოუდგინონ განათლების სამინისტროს ამ ბრძანების
შესრულებისა და საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის
განხორციელების მდგომარეობის მშესახებ.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1959 წლის 23 ნოემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

ბ რ ძ ე ნ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

Nº 1365

1959 წლის 28 ნოემბერი

**საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების
ზამთრისათვის მზადყოფნის მდგომარეობის შესახებ**

შემოწმებით დადასტურდა, რომ საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა - ინტერნატების ერთი ნაწილი პასუხისმგებლობით მოექიდა ზამთრისათვის მზადების საქმეს. დროულად შეიძინეს და შეაკეთეს ღუმელები, მიზიდეს ადგილზე საჭვავი, წესრიგში მოყვანეს შენობა-ნაგებობები. საქმაო რაოდენობით შეიძინეს საჭირო ტანსაცელ—ფეხსაცმელი და მზად არიან ზამთრისათვის. ასეთები არიან ქ. თბილისის უსინათლო, ყრუმუნჯ ბავშვთა, პირველი დამხმარე სკოლა - ინტერატები, კოჯრის პირველი, მესამე, მეხუთე, ლენინგრაძის, ქ. მახარაძის, ქ. თელავის, მახინჯაურის საბავშვო სახლები და სხვ.

მიუხედავად ამისა, ზოგიერთმა საბავშვო სახლმა ვერ უზრუნველყო ზამთრისათვის მზადყოფნა. ქ. თბილისის ვაკის საბავშვო სახლში რემონტი უხარისხოდ ჩატარდა, სახურავიდან წყალი ჩამოდის, მინები ჩამტვრეულია, საჭვავი საქმაო რაოდენობით არა აქვთ, აღსაზრდელებს აკლია პალტო, შარვალი ხელთათმანი, ფეხსაცმელი და სხვ. ოუსთავების საბავშვო სახლშიაც ანალოგიური მდგომარეობაა.

შუამთის, გეგეჭკორის, ნორიოს, კოჯრის № 3, № 6, საჩხერის, ონის და ჭიათურის საბავშვო სახლებს შეჩერებული აქვთ გადაუდებელი სარემონტო სამუშაოები სათანადო თანხების უქონლობის გამო. არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს კასპის რაიონის სოფ. ახალქალაქის საბავშვო სახლის შენობა-ნაგებობათა აღდგენითი სამუშაოები.

გეგეჭკორის, შუამთისა და ნორიოს საბავშვო სახლების საბარგო ავტომანქანები საბურველის სიძველის გამო გამოსული არიან მწყობრიდან.

უკელა შემოწმებულ საბავშვო სახლებისა და სპეციალურ სკო-
ლა-ინტერნატებში აღსაზრდელებს აკლიათ თბილი წინდები. ქუდე
ბი, თბილი შარვალ-ხალათი, ხელთათმანი და სხვა.

ვ გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატე-
ბის დირექტორებმა მ/წლის 10 დეკემბრამდე დაამთავრონ შენობა-
ნაგებობათა რემონტი, საწვავი მასალის ადგილზე მიზიდვა და უზ-
რუნველპყონ აღსაზრდელები თბილი ტანსაცმელ-ფეხსაცმელით.

2. კაპიტალური მშენებლობისა და საბავშვო სახლების, სპეც-
სკოლებისა და სკოლამდელ დაწესებულებათა განყოფილებებმა (უზ-
როსები ა. ლადუა და ვ. ჩინჩალაძე) მიიღონ გადამჭრელი ზომები
საბავშვო სახლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების რემონ-
ტისათვის გამოყოფილი თანხების ასათვისებლად და უზრუნველ-
პყონ დარჩენილი სარემონტო სამუშაოების დროულად დამთავრება.

3. მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა განყოფილებაში
(უფროსი ს. არველაძე) უზრუნველპყოს საბავშვო სახლები და სპე-
ციალური სკოლა-ინტერნატები საზამთრო ტანსაცმელ-ფეხსაცმელი-
თა და საბარგო ავტომანქანების საბურველებით.

4. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (უფროსი ამს. ი. ქვაჭა-
ძე) გამოჰყოს საბავშვო სახლებისათვის გათვალისწინებულ ასიგნო-
ბათა ფარგლებში 288,0 ათასი მანეთი გადაუდებელი სარემონტო
სამუშაოების დასამთავრებლად.

5. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ ქ. თბილისის გაქის საბავშ-
ვო სახლის დირექტორი ნ. ბახტაძე განთავისუფლებულია სამუ-
შაოდან.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1959 წლის 27 ნოემბრის კოლეგიის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

მ ი მ ა ჩ ი ზ ე 6-3/149

28 ნოემბერი, 1959 წ.

აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს,
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის განათლების განყოფილების
გამგეს, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა
გამგეებს

**ხაზღვარგარეთის ქვეყნების უახლეს ისტორიასა და სსრ კავშირის
კონსტიტუციაში მოხვავლეთა ცოდნის შეფასების ახალი წესის
შესახებ**

საზღვარგარეთის ქვეყნების უახლეს ისტორიასა და სსრ კავშირის
კონსტიტუციაში დამოუკიდებელი ნიშნები დაიწერება.

უახლეს ისტორიასა და სსრ კავშირის კონსტიტუციაში მეოთხედური ნიშნები III და IV მეოთხედებში დაიწერება სსრ კავშირის ისტორიისაგან დამოუკიდებლად. მეოთხედური ნიშნების საფუძველზე გამოიყვანება წლიური ნიშნები, რომლებიც მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული სიმწიფის ატესტატის მისაღებ გამოცდებზე მოხვავლეთა დაშვების საკითხის გადაწყვეტისას.

შეფასება მსოფლიო ისტორიაში სიმწიფის ატესტატში შეიტანება უახლესი ისტორიის წლიური ნიშნების საფუძველზე ახალი ისტორიის IX კლასის წლიური ნიშნის გათვალისწინებით.

სსრ კავშირის კონსტიტუციის ნიშანი სიმწიფის ატესტატში შეიტანება გამოსაშვებ კლასში მიღებული წლიური ნიშნების საფუძველზე.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ე

საქართველოს სსრ განათლებისა და მეცნიერებების
სამინისტროსადმი

№ 1375

1959 წლის 30 ნოემბერი

სკოლა-ინტერნატებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციის, მათი ქსელის გაფართოებისა და მატერიალური ბაზის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

სკოლა-ინტერნატებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციის, მათი ქსელის გაფართოებისა და მატერიალური ბაზის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ ხელმძღვანელ თრგანოებში საკითხის განხილვისას აღინიშნა, რომ საბჭოთა კავშირის კე XX ყრილობის გადაწყვეტილების საფუძველზე შექმნილია სკოლა-ინტერნატებმა თავისი არსებობის უმოკლეს დროში მოიპოვეს საყოველთაო აღიარება.

რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატებმა გარკვეული გამოცდილება დააგროვეს. ყოველდღიურად უმჯობესდება მოზარდი თაობის სწავლებისა და აღზრდის მეთოდები და ფორმები.

სკოლა-ინტერნატებში ქსელის შემდგომი გაფართოების შესახებ პარტიის XXI ყრილობის გადაწყვეტილების შესაბამისად, როგორც მთელ ჩვენს ქვეყანაში, ისე საქართველოს სს რესპუბლიკაში ყოველწლიურად დიდდება სკოლა-ინტერნატების რიცხვი და მოსწავლეთა კონტინგენტი.

ამჟამად რესპუბლიკის 28 სკოლა-ინტერნატებში 5310 აღსაზრდელი ითვლება. 1960 წლისათვის სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა რიცხვი უნდა გაიზარდოს 2-ჯერ, ხოლო 7 წლების ბოლოსათვის სკოლა-ინტერნატების რიცხვი გაიზრდება 154-მდე 42.000 აღსაზრდელით.

ბევრ სკოლა-ინტერნატს აქვს შესაფერისი სასწავლო-მატერიალური ბაზა, შექმნილია ხელსაყრელი პირობები მოსწავლეთა ყო-

ველმხრივი - ზოგადი და პოლიტიკური განათლებისათვის, პრაქტიკული მოღაწეობისათვის მათ მოსამზადებლად.

მახარაძის, ზუგდიდის, გურჯაანის, გორის, ცხაკაიას, ლანჩხუთის და სიღნაღის რაიონების მოწინავე კოლმეურნეობებმა გამოიჩინეს კეთილშობილური ინიციატივა საკუთარი სახსრებით სკოლა-ინტერნატების მშენებლობის საქმიში.

ამასთან ერთად, სკოლა-ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის, მათი კეთილმოწყობისა და სასწავლო-მატერიალური ბაზის განვითარების საქმეში აღვილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს სკოლა-ინტერნატების შექნებლობა. მიმდინარე წლის შექნებლობის 9 თვის გეგმა შესრულებულია მხოლოდ 71,3%-ით, საძინებელი, სასადილო და სამეცნიერო კორპუსების შექნებლობის 9 თვის გეგმა კი 59,5%-ით. ძალზე ცუდად სწარმოებს სკოლა-ინტერნატების მშენებლობა სოხუმში, ბათუმში, სტალინიში, ორჯონიშვილის საბ. რაიონის სოფ. კიცხში, ქ. თბილისის ლენინისა და ორჯონიშვილის რაიონებში.

ბევრი სკოლა-ინტერნატი მოუმზადებელი ხვდება ზამთარს. მოუწესრიგებელია გათბობის სისტემა.

არადამაკავშიროფებულ მდგომარეობაშია სკოლა-ინტერნატების სათბობი მასალით და აღსაზრდელთა საზამთრო ტანსაცმელითა და ფეხსაცმელით მომარაგების საქმე.

სკოლა-ინტერნატებს მთლიანად არა აქვთ მიღებული საჭირო რბილი და მაგარი ინვენტარი. ისინი იშვიათად ღებულობენ ხილს, ბოსტნეულს, თევზეულს, კვერცხს და სხვა აუცილებელ პროდუქტებს.

ყველა სკოლა-ინტერნატში არ არის შექმნილი აუცილებელი პირობები მოსწავლეთა შრომითი აღზრდისათვის, არა აქვთ სრულყოფილი ბაზები საწარმოო სწავლებისათვის.

სკოლა-ინტერნატების ნაწილს დღემდე არა აქვს სასწავლო სახელოსნოები, კაბინეტები, ლაბორატორიები და სასწავლო-საცდელი ნაკვეთიც კი. სუსტია სკოლა-ინტერნატების კავშირი საწარმოებთან, კოლეჯურნებებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან.

დილება; ისინი ფორმალურად მუშაობენ და არ აწარმოებენ სათა-
ნადო აღმზრდელობით მუშაობას ბავშვთა შორის. მარტო კოჯორის
სკოლა-ინტერნატში მცირე დროში, შეცვლილი იქნა 2 დირექტორ-
რი და 17 მასწავლებელი, რომელთაც თავი ვერ გაართვეს მუ-
შაობას.

სასწავლო პროცესის არადამაყმაყოფილებელი ორგანიზაციისა
და იმის შედეგად, რომ დანერგილი არ არის თითოეული მოსწავ-
ლისადმი ინდივიდუალური მიღვომის პრაქტიკა, დაბალია აღსაზრ-
დელთა მნიშვნელოვანი ნაწილის საერთო მომზადების დონე. ბევრი
მათგანი ჩამორჩება სწავლაში. 1958/59 სასწავლო წლის შედეგების
მიხედვით სკოლა-ინტერნატების 2395 აღსაზრდელიდან კურსის
განმეორებით გასავლელად იმავე კლასში დატოვებულ იქნა 181
აღსაზრდელი. განსაკუთრებით დაბალი აკადემიური მოსწრებაა
განთიადის, ბროჭეულას, ქუთაისის მე-2 და თბილისის მე-2 სკო-
ლა-ინტერნატებში.

მოსწავლეთა აღზრდის საქმეში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკ-
ლოვანებებს. არც ერთ სკოლა-ინტერნატში არ ეწევა ყურადღება
ინტერნაციონალური აღზრდის საკითხებს, ცუდად არის დაყენებუ-
ლი მოსწავლეთა ესთეტიკური აღზრდისა და მათში კულტურული
ქცევის ჩვევების დანერგვის საქმე.

სუსტია სკოლა-ინტერნატებში პიონერული და კომკავშირული
ორგანიზაციების მუშაობა. არ იგრძნობა ზრუნვა ბავშვთა კოლექ-
ტივის შესამჭიდროებლად, აღსაზრდელთა შორის კულტურულ-
მასობრივი მუშაობის გასაძლიერებლად.

სუსტადაა დაყენებული აღსაზრდელთა სამედიცინო მომსახუ-
რება, არ ხორციელდება სამედიცინო კონტროლი აღსაზრდელთა
კვების ხარისხზე და სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმის დაცვაზე.

სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები ღრმად არ
წვდებიან სკოლა-ინტერნატების საქმიანობას და სისტემატურ დახ-
მარებას არ უწევენ მათ მუშაობის გაუმჯობესებისათვის; სუსტად
ანზოგადებენ და ნერგავენ პრაქტიკაში მოწინავეთა მუშაობის გა-
მოცდილებებს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ (ა. ღადუა) მი-
იღოს ყველა ზომა, რომ სათანადო ორგანიზაციები სკოლა-ინტერ-
ნატების მშენებლობის დოკუმენტაციას ადგენდნენ თავის დროზე,
ხოლო მშენებელი ორგანიზაციები სკოლა-ინტერნატების მშენებ-
ლობას ასრულებდნენ დადგენილ ვადებში და მაღალი ხარისხით.
2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა,

სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების
განყოფილებებმა:

ა) გადამტკრელი ზომები მიღონ სკოლა-ინტერნატების ზემოთშემდეგ
სათვის მზადყოფნის უზრუნველსაყოფად;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სკოლა-ინტერნა-
ტების სასწავლო მატერიალური ბაზის განმტკიცებას; მიაღწიონ
იმას, რომ თითოეულ სკოლა-ინტერნატში იყოს მოწყობილი სას-
წავლო სახელოსნოები, კაბინეტები და ლაბორატორიები, რომ
სკოლა-ინტერნატები უზრუნველყოფილ იქნან სასწავლო საცდელი
ნაკვეთებით. მიღონ ზომები სასწავლო და საცხოვრებელი კორპუ-
სებისა და აგრეთვე სკოლა-ინტერნატების ტერიტორიის კეთილმო-
საწყობად. ამ საქმეში ფართოდ ჩააბან სამეურნეო, პარტიული,
კომქავშირული ორგანიზაციები, მთელი საზოგადოებრიობა;

გ) ყოველმხრივი პრობაგანდა გაუწიონ იმ მოწინავე კოლექ-
ტურნეობათა სასახელო ინიციატივას, რომლებიც საკუთარი სახსრე-
ბით აშენებენ სკოლა-ინტერნატებს;

დ) შექმნან აუცილებელი პირობები მოსწავლეთა საწარმოო
სწავლებისათვის რათა უზრუნველყოფილ იქნეს მათ მიერ ერთ-ერ-
თი პროფესიის დაუფლება. მიაღწიონ სკოლა-ინტერნატების კავ-
შირის განმტკიცებას სამრეწველო საწარმოებთან, კოლმეურნეო-
ბებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან;

ე) ყოველმხრივ გაზარდონ სკოლა-ინტერნატების ხელმძღვანე-
ლების, მასწავლებლებისა და აღმზრდელების პასუხისმგებლობა
მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხის ამაღლების საქმეში, რომ ისინი
ღრმად და მტკიცედ ითვისებდნენ მეცნიერებათა საფუძვლებს; უზ-
რუნველყონ სწავლების შეერთება მწარმოებლურ შრომასთან, აღ-
ზარდონ ბავშვები კომუნიზმის სულისკვეთებით, გამოიმუშაონ მათში
კულტურული ქცევის წესები; მიაღწიონ მოსწავლეთა ფიზიკური და
ესთეტიკური აღზრდის ინრეულ გაუმჯობესებას;

ვ) მიღონ ზომები სკოლა-ინტერნატების კვალიფიციური, გა-
მოცდილი ხელმძღვანელებით, მასწავლებლებითა და აღმზრდელე-
ბით განსამტკიცებლად, სისტემატურად იზრუნონ მათი იდეურ-
პოლიტიკური დონისა და პედაგოგიური დახელოვნების ასამაღლე-
ბლად;

ზ) გადაჭრით გააუმჯობესონ კომქავშირული და პიონერული
ორგანიზაციების მუშაობა, აამაღლონ მათი როლი მოსწავლეთა
იდეურ-პოლიტიკური და შრომითი აღზრდის საქმეში. შექმნან ბავ-
შვთა ჯანსაღი. შემჭიდროებული კოლექტივი;

თ) დააყენონ საკითხი სათანადო ორგანოების წინაშე შეუფე-
რებელი სამედიცინო პერსონალის შეცვლის შესახებ. მიღონ გა-

დამჭრელი ზომები სკოლა-ინტერნატებში სანიმუშო სანიტარულ-
ჰიგიენური პირობების დაცვისათვის, განახორციელონ მუდმივი
კონტროლი ბავშვების ფიზიკურ განვითარებაზე, მათ შრომით
დატვირთვაზე, დღის რეჟიმის შესრულებაზე, აღსაზრდელთა კვების
ხარისხზე;

ი) მკაცრად მოითხოვონ საგაჭრო ორგანიზაციებისაგან, რომ
სკოლა-ინტერნატები შეუფერხებლად მარაგდებოდნენ ნორმით
გათვალისწინებული ყველა სახის პროდუქტებით (განსაკუთრებით
ხილითა და ბოსტნეულით);

კ) უზრუნველყონ სკოლა-ინტერნატები საჭირო მოწყობილო-
ბით და ინვენტარით;

3. სკოლების საშმართველომ (გ. საყვარელიძე) გააძლიეროს
სკოლა-ინტერნატების მუშაობისადმი კონკრეტული ხელმძღვანელო-
ბა, მიაღწიოს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის ძირეულად
გაუმჯობესებას; ღრმად შეისწავლოს და განაზოგადოს სკოლა-ინ-
ტერნატების მუშაობის მოწინავე გამოცდილება.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე.

ბ հ ძ ე ნ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადგი

№ 2575/3

1959 წ. 2 დეკემბერი

ნორჩ პიონერთა შორის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის დაჯილდოებულ იქნან „სახალხო განათლების ჭარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით შემდეგი პიონერული მუშაკები:

1. ბერიანიძე შალვა ზაქარიას-ძე—ქ. თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის დირექტორი;

2. დევდარიანი შოთა ალექსანდრეს-ძე—საქართველოს ალკეცნტრალური კომიტეტის მოსწავლეთა შორის მუშაობის განყოფილების ინსტრუქტორი;

3. ვარდოსანიძე გიგუცა ბესარიონის-ძე—საქართველოს ალკეცნტრალური კომიტეტის სასკოლო განყოფილების გამგის მოადგილე;

4. შოთაშვილი ივანე ანდრიას-ძე—ქ. თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა პარკის დირექტორი;

5. ცერცვაძე ივანე ნიკოლოზის-ძე—გაზეთ „ნორჩი ლენინელის“ რედაქტორი.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1959 წლის 2 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი

გ. ნ. ჯიბლაძე

ბ հ ძ ა ნ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 2575/3

1959 წ. 2 დეკემბერი

ნორჩ ნატურალისტთა შორის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის დაჯილდოებულ იქნან „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის მუშაკები:

1. მახარაძე ვლადიმერ ფილიპეს-ძე;

2. ქლენტი სევერიან მიხეილის-ძე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1959 წლის 9 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი

გ. ჭიბლაძე

ბ ჩ ძ ე ბ ე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსადმი

№ 1420

1959 წლის 12 დეკემბერი

საბავშვო ბალებში საზაფხულო-გამაჯანსალებელი მუშაობის
შემოწმების შედეგების შესახებ

როგორც შემოწმებითა და წარმოდგენილი მასალებით და-
დასტურდა მიმდინარე წელს საბავშვო ბალების უმეტესმა ნაწილმა
მომზადებულად დაიწყო საზაფხულო-გამაჯანსალებელი მუშაობა
როგორც აგარაკებზე გასულმა, ისე აღვილზე—მოედნებზე.

აგარაკებზე საბავშვო ბალების უმრავლესობა მოთავსებული
იყო შესაფერის ბინებში, უზრუნველყოფილი იყო საჭირო ინვენ-
ტარით, სასწავლო ნივთებითა და სათამაშოებით, ზუსტად სრულ-
დებოდა დღის რეჟიმი, კვება მრავალფეროვანი და სრულფასოვანი
იყო, ბავშვებთან ტარდებოდა გამაჯანსალებელი ლონისძიებანი,
მეცადინეობები, ექსკურსიები და გასეირნება-გართობანი. ასეთებია:
ქ. თბილისის მე-3, მე-11, 25-ე, 37-ე, 76-ე, სარეწაო დამზღვევი
საბჭოს 95-ე, ქუთაისის მე-2, მე-11, ფოთის მე-2, გორის მე-4, ზეს-
ტაფონის მე-2, სამტრედიის 1-ლი და სხვა საბავშვო ბალები. კარ-
გად მუშაობდნენ აგრეთვე აღვილზე დარჩენილი ბორჯომის № 1
და წალვერის საბავშვო მოედნები.

ბავშვებისადმი განსაკუთრებული მზრუნველობით, ყურადღე-
ბითა და სწორი პედაგოგიურ-აღმზრდებულობითი მუშაობით გამო-
ირჩეოდნენ აღმზრდელები: ე. კველიშვილი, რ. აბესაძე (ქ. თბილი-
სის მე-3, მე-11 საბავშვო ბალები), დ. პაპავა (სამტრედიის № 1),
თ. ლოლაძე (ზესტაფონის მე-2), ს. იობაშვილი (ბორჯომის № 1
საბავშვო ბალი).

ზოგ საბავშვო ბალს კი საზაფხულო-გამაჯანსალებელ მუშა-
ობაში სერიოზული ნაკლოვანებანი ახასიათებდა, მაგალითად, სო-
ნუმის № 10

საბავშვო ბალის (გამგე ლ. გაიდამაკი) ჯვრულები მოუწესრიგებელი იყო, ბავშვების საწოლი ოთახები კი გადატვირთული ზედმეტი ნივთებითა და მომსახურე პერსონალის ტანსაცმელით. ბავშვების ერთად ეძინათ თანამშრომლებსა და მათს შეიღებს, იზოლატორის ოთახი საძინებლად იყო გამოყენებული, ავადმყოფი ბავშვი კი საერთო საძინებელ ოთახში იწვა. თანამშრომლები უბასუხისმგებლოდ ეკიდებოდნენ მათზე დაკისრებულ მოვალეობას, რეჟიმი დარღვეული იყო, ბავშვები 9 საათზე დგებოდნენ და 10 საათზე საუზმობდნენ (საათნახვარი დაგვიანებით). ლოგინის თეთრეული ჭუჭყიანი იყო, საბნები ჩიხოლგამოუკრავი. შემოწმების დღეს გასავლის ფაქტურა გამოწერილი არ იყო, თანამშრომლებს არ ჰქონდათ სანიტარული შემოწმების წიგნაკები, საექიმო დოკუმენტაცია მოუწესრიგებელი იყო, აგარაკიდან წაყვანილ ბავშვებზე არ არსებობდა რაიმე დოკუმენტი, ამასთან შტატი არასრულყოფილი იყო, რის გამო ბავშვების მომსახურება ფერხდებოდა.

ანალოგიური მდგომარეობა იყო ზუგდიდის № 1 საბავშვო ბაღში (გამგე ო. ქეცბაია). შემოწმების დღეს აღნიშნული საბავშვო ბაღიდან მშობლების მიერ წაყვანილი იყო 11 ბავშვი, სახეზე იყო 39, ფაქტურა კი 50 ბავშვზე იყო გამოწერილი. უურნალებში ბავშვების დასწრების აღრიცხვა არ სწარმოებდა, პროდუქტების გასავლის ფაქტურები ფიქტური იყო. ნამდვილი, დანომრილი ფაქტურის ფურცლები კი შეუსებელი სახით ინახებოდა. თბილისის მე-14 საბავშვო ბაღს გასავლის ფაქტურები დაუნომრავი ჰქონდა.

მოუწესრიგებელი იყო წალენჯიხის საბავშვო ბაღი (გამგე ვ. ზარანდია), შემოწმების დღეს ფაქტურა გამოწერილი იყო 34 ბავშვზე, სახეზე კი 32 იყო. ექთანს გ. შონიას მოუწესრიგებელი ჰქონდა დოკუმენტაცია.

სტალინირის 1-ლ და მე-3 საბავშვო ბაღებში ფართობის სივიწროვისა და საწოლების უქონლობის გამო ხშირად 2 ბავშვს ერთ საწოლზე აწვენენ. ხშირია შემთხვევა საბავშვო ბაღებში, როდესაც კერძებს დამლაგებლები ანაწილებენ, რაც სანიტარული თვალსაზრისით დაუშვებელია. ხოლო თბილისის 61-ე საბავშვო ბაღში სამზარეულოში დამხმარედ მრეცხავი იყო გამოყენებული, რომელსაც საექიმო შემოწმებაც კი არ ჰქონდა გავლილი.

საბავშვო ბაღები სანაგვე ყუთებს არ უკეთებენ სისტემატურ დეზინფექციის (თბილისის მე-9, ხაშურის, სურამის, სტალინირის 1-ლი, მე-2, მე-3, მე-4 საბავშვო ბაღები).

მიუხედავად არაერთგზის გაფრთხილებისა, საბავშვო ბაღების რიგ თანამშრომლებს აგარაკზე საბავშვო ბაღის აღსაზრდელებთან ერთად წაყვანილი ჰყავდათ თავიანთი შვილები, (სოხუმის № 10,

ზუგდიდის № 1, წალენჯიხის საბავშვო ბალები), ბოლნისის ხაბაზ-
შვო ბალის აღმზრდელს 6. მდივანს სკოლის ასაკის ორი პერიოდი
ჰყავდა წაყვანილი, რომლებსაც ჯგუფში აძლევდა საჭმელს, ამავე
ბალის ექიმს წაყვანილი ჰყავდა ძურუმწოვარა ბავშვი თავისი მომ-
ვლელით, რომლებიც ამბულატორიის ოთახში ცხოვრობდნენ.

საბავშვო ბალების უმრავლესობას თან არ ჰქონდა სააგარაკოდ
გასასვლელ ბავშვთა დამტკიცებული სია შესაბამისი განათლების
განყოფილებების მიერ.

ზოგ შემთხვევაში საბავშვო ბალები სამედიცინო პერსონალის
გარეშე გადიან აგარაკზე, მაგალითად, სამგორის რაიონის გარდაბა-
ნის საბავშვო ბალს 100 ბავშვზე არც ექიმი ჰყავდა და არც ექთანი,
ასეთვე მდგომარეობა იყო მანგლისის, სურამის, წულუკიძის,
წყალტუბის, აბაშის, ხაშურისა და ბორჯომის საბავშვო ბალებში,

მიმდინარე წლის ზაფხულში აღინიშნებოდა ინფექციის ხში-
რი შემთხვევა: დიფტერიის, წითელის, ქუნთრუშის, ყბაყურის,
ანგინის (თბილისის მე-4, მე-14, მე-16, 32-ე, ჭიათურის, წულუკი-
ძის ჩაის ფაბრიკის და სხვა საბავშვო ბალები). ზემოდ აღნიშნული,
ხშირ შემთხვევაში გამოწვეულია იმით, რომ ეპიდსადგურები და
საბავშვო ბალების გამგები უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან ბავშვთა
ღრმა სამედიცინო შემოწმებისა და დოკუმენტაციის საქმეს და
ბავშვები სანიტარული დამუშავების გარეშე იგზავნებიან აგარაკზე.

იმის გამო, რომ საბავშვო ბალებს არა აქვს თერმომეტრები,
თერმომეტრიზაციის ჩატარებას სისტემატური ხასიათი არა აქვს.

აგარაკზე გასული საბავშვო ბალები არ იცავენ სააგარაკოდ
დადგენილ ვადებს, ნაცვლად 75 დღისა რჩებიან 50—55—60 დღე,
მაგ. წალენჯიხის საბავშვო ბალი 40 დღით იყო გასული სააგარა-
კოდ, სურამისა კი 51 დღით და სხვა.. ეს კი გამოწვეულია იმით,
რომ საბავშვო ბალები დაფინანსებას არ ღებულობენ დროზე და
და აგარაკზეც გვიან გადიან.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ზაფხულის პერიოდში საა-
გარაკოდ გასულ ბალებს ბუხპალტრები თან არ ახლავთ, ისინი შე-
თავსებით მუშაობენ რამოდენიმე დაწესებულებაში, რის გამო სა-
ბავშვო ბალებში დროზე არ ხდება ბავშვთა კვების გაანგარიშება,
ფაქტურების გაფორმება (თბილისის მე-14, ქ. ქუთაისის მე-2, მე-5,
მე-10, მე-11, მე-13, მე-14, სოხუმის მე-10, სურამის, ქარელის, ხა-
შურის და სხვა საბავშვო ბალები).

მიუხედავად არაერთგზის მითითებისა, მანგლისის აღგილობ-
რივ საბავშვო ბალში მდგომარეობა გამოუსწორებელია: ბავშვების
გარეგნობა და ჰიგიენა არადამაკმაყოფილებელია, მათ არ აქვთ

პირსახოცები და ხელსაწმენდები, ბავშვებთან გამაჯანსაღებელი მუშაობა არ ტარდება, ფაქტურა არ იწერება.

ასევე არადამაქმაყოფილებელი მდგომარეობა იყო ბოლნისში საბავშო ბალში, რომელიც სააგარაკოდ მანგლისში იყო გასული. საბავშო ბალს დაქირავებული ჰქონდა ბნელი, უჰაერო ოთახები, ბავშვები გამოუქრავ ლოგინში იწვნენ, პროდუქტების შესანახად ოთახი არ ჰქონდათ, ყველაფერი ტახტზე ეჭყო, ხოლო თბილისის მე-19, 57-ე, გორის მე-3 საბავშო მოედნებზე თეთრეული პროდუქტების საწყობში ინახებოდა.

საბავშო ბალებს არა საქმაო რაოდენობით აქვთ ღამის ქოთნები და ამავე დროს მათ არ უკეთდება საჭირო დეზინფექცია.

ჭურჭლის რეცხვის დროს არ იყენებენ ქიმიკალებს, რის გამო ჭურჭლის რეცხვის ხარისხი არადამაქმაყოფილებია სტალინირის მე-2, მე-3, თელავის მე-5 საბავშო ბალებში.

ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა სამზარეულოების მოწყობას: მაგიდები გადაკრული არ არის უფანგავი თუნუქით, არასაქმაო რაოდენობით აქვთ ფიცრები, დანები და სხვ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დაევალოს აფხაზეთის ასსრ განათლების სამინისტროს, ზუგდიდისა და წალენჯიხის განათლების განყოფილებათა გამგებს — პროდუქტების ხარჯების აღრიცხვიანობის დარღვევისა და დაწესებულებაში შექმნილი არანორმალური მდგომარეობისათვის საბავშო ბალების გამგებს ლ. გაიდამაქს, ო. ქეცბაიასა და ვ. ზარანდიას დაროს სათანადო სასჯელი და შედეგი აცნობონ სამინისტროს;

2. მკაცრად იქნან გაფრთხილებული ბოლნისის და მანგლისის და საბავშო ბალების გამგები ე. სოლოლაშვილი და ზ. ქეშელაშვილი საბავშო დაწესებულების მოუწესრიგებლობისა და საზაფხულო — გამაჯანსაღებელ მუშაობაზე სუსტი ხელმძღვანელობისათვის.

3. აჭარისა და აფხაზეთის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგებმა:

ა/ გაითვალისწინონ ამ ბრძანებაში აღნიშნული ნაკლოვანებანი და მომავალში არ დაუშვან მსგავსი შემთხვები;

ბ/ მიიღონ გადამწყვეტი ზომები, რათა მომავალში აგარაკზე გამსვლელი და სამოედნო მუშაობაზე გადასაყვანი საბავშო ბალები მომზადებული შეხვდნენ საზაფხულო — გამაჯანსაღებელი მუშაობის დაწყებას;

გ/ აღნიშნული ბრძანება განხილულ იქნას განათლების განყოფილებათა საბჭოებზე და დაყვანილ იქნას საბავშო ბალის თითო-ეულ მუშაკამდე.

4. ეცნობოს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის ხა-
მინისტროს სანეპიდსალგურებისა და საბავშვო ბალების ექიმების
არადამაკმაყოფილებელი მუშაობის შესახებ, ბავშვთა საზოგადოებრივ
გამაჯანსაღებელი დროის პერიოდში.

5. საბავშვო სახლების სპეცსკოლებისა და სკოლამდელ და-
წესებულებათა განყოფილებამ (უფროსი ამბ. გ. ჩინჩალაძე) თვალ-
ყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი გ. ნ. ჭიბლაძე

შ 0 6 პ ა რ ს 0

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს, სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმისა და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ერთობლივი დადგენილება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების მოსწავლეთა კოლექტივის 1959 წლის მე—6 საკავშირო სპარტაკიადაში მოჩაწილეობის შედეგების შესახებ	3
2. მიმართვა № 1/2108	11
3. მითითებები X კლასში ავტომობილის (ტრაქტორის) მართვის დაუფლებისათვის მეცადინეობის ჩატარების შესახებ	12
4. ბრძანება № 1359—აჭარის ასს რესპუბლიკის, ს/ოსეთის ა/ოლქის, ქ. ქ. ჭიათურის, რუსთავის, თბილისის ოქტომბრის, კიროვის, 26 კომისრის სახელობისა და სამგორის რაიონების სკოლებში საყოველთაოსაგალდებულო სწავლების კანონის განხორციელების მდგომარეობის შესახებ	15
5. ბრძანება № 1365—საბავშვო სახელებისა და სპეციალური სკოლა—ინტერნატების ზამთრისათვის მზადყოფნის მდგომარეობის შესახებ .	20
6. მიმართვა № 6—3/149	22
7. ბრძანება № 1375—სკოლა—ინტერნატებში სასწავლო—აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციის, მათი ქსელის გაფართოებისა და მატერიალური ბაზის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ	23
8. ბრძანება № 2575/კ—პიონერული მუშაკების „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით დაჯილდოების შესახებ	26
9. ბრძანება № 2574/კ—ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის მუშაქთა „სახალხო განათლების წარჩინებულის სამკერდე ნიშნით დაჯილდოების შესახებ	29
10. ბრძანება № 1420—საბავშვო ბალებში სახაფხულო—გამაჯანსალებელი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	30

3 · 7/93
საქართველოს
მთაწმინდის

7

რედაქტორი მ. ბურგულაძე
კორექტორი ე. აგლაძე

გადაეცა წარმოებას 12/I—60 წ., ანაწყობის
ზომა 6×10, ქაღალდის ზომა 60×84,
სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 2,25
შეკვ. № 1335, ტირაჟი 5000

უ ფ ა ს ო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა.
თბილისი, უშ. ჩხეიძის ქ., № 19.

Типография Министерства просвещения Груз. ССР.
Тбилиси, ул. уш. Чхеидзе, № 19.